

Ähtärinjärven kuormitus- ja kunnostusselvitys etenee

Ähtärinjärven kuormitus- ja kunnostusselvitys osoittaa järven olevan hyvässä tilassa sekä vedenlaadun että ekologisten laatutekijöiden perusteella, joskin järvesä on rehevöitymisen merkkejä. Järvellä esiintyy sini-leväkukintoja vuosittain ja suurin ongelma järven kannalta on tällä hetkellä valuma-alueen aiheuttama humus- ja orgaanisen aineksen kuormitus.

Ähtärinjärvi sijaitsee vedenjakajaseudulla ja siihen kohdistuva ravinnekkuormitus on melko vähäistä. Olettaessa kuitenkin huomioon järven suuruus valuma-alueeseen, kuormituksen viipymä on pitkä, jonka myötä kuormitusherkkyys kasvaa järvellä.

Järven tilasta ja kunnostuksesta pidettiin infotilaisuus lauantaina kaupungintalolla. Selvitystyötä toteuttava vesistöinsinööri Jami Aho totesi Ähtärinjärven ekologisen tilan olevan hyvän, mutta riskinä tilan heikentymisen etenemisen.

– Tämä on sikäli vähän ongelmallinen, että järvessä on selkeästi ihmisen aiheuttamia ongelmia ja silti puhtaan hyvästä tilasta. Ongelmana on, että järven eko-

loginen tila on nipin napin hyvä ja vaarana tippuminen tyydyttävään luokkaan.

Ongelmana on myös orgaanisen aineksen, eli humuksen ja turvepitoisen aineen irtoaminen maastossa ja sen kertyminen järveen. Tämä aiheuttaa veden tumumista.

Tila heikkene hitaasti

Järven kuormitus on pienentynyt viimeisen 20 vuoden aikana, mutta on edelleen tasolla, jossa järven tila hitaasti heikkenee. Erittäin fosforikuormitus on vähentynyt ja ilmastonmuutoksen vaikutukset tuovat omat haasteensa.

– Järven viipymä on myös varsin pitkä, noin kaksi vuotta, mikä osaltaan aiheuttaa kuormituksen pitkäaikaiseen vaikutukseen, toteasi Aho.

Tilaisuuden järjestäneen, Yhteinen Ähtärinjärvi ry:n puheenjohtaja Seppo Sulku kertoi selvityksen kääntyvän loppusuoralle.

– Työn on tarkoitus valmistua tämän vuoden loppuun mennessä. Alun perin sen piti valmistua jo viime kesänä alkusyksystä, mut-

ta kesän ollessa kuivan puurojen virtaamat tyrehtyivät, eikä vesinäytteitä voitu ottaa. Tämän takia työt aikaa jatkettiin tämän vuoden loppuun, jotta saadaan otettua kunnolliset vesinäytteet.

Järvestä on otettu näytteitä noin 350 eri pisteestä. Näytteidenottopisteet kattavat järven koko valuma-alueen, reilun 460 neliökilometriä.

Ympäristökeskuksen vuonna 2016 tekemän, suhteellisen karkean paikkatietoaineiston mukaan kuormituslaskelmaksi on laskettu peltojen osuuden olevan 60 %, metsätalouden viitosen prosenttia ja metsistä luonnon huuhtouttamana 22 %.

Nyt käynnissä olevassa hankkeessa tehdään selvitystä tarkemmin ja siitä näkyy, ettei peltojen osuus ole enää niin suuri kuin vanhassa laskemassa. Näyttää siltä, että peltoviljelyn pienentynyt osuus on pienentänyt myös järven kuormitusta.

– Turvetuotannon osuus on aika pieni, toteaa Aho ja kertoo käyneensä läpi soita, joiden pintavalutuskentät vaikuttavat olevan hyvällä

tolalla näinä päivinä. Kuormituksesta suuri osuus on metsien luonnonhuuhtoutumalla mikä ei välttämättä ole kuitenkaan pelkkää luonnonhuuhtoutumaa.

Yhteistyöllä eteenpäin

Järven koko alueella tehdään kuormitusselvitys ja kuormitusta vähentäviä toimenpiteitä lähialueelle. Suunnitelmassa ei esitetä toimenpiteitä kiinteistöjen jätevesien käsittelyyn, metsätalouteen, eläinsuojille sekä turvetuotantoalueille.

Aho muistuttaa, että suunnittelussa tuotetaan maanomistajille tietoa ja ehdotuksia mahdollisista vesiensuojelua edistävästä toimenpiteistä. Suunnitelma ei siis velvoita maanomistajia, vaan on apuna vesiensuojelun kehittämisessä.

Keskustelua käydään muun muassa kosteikkojen tekemisestä ja järven itärannalle on jo lähdössä kosteikkoja toteutukseen. Ajatuksena on, että maanomistaja antaisi sopivaksi katsotun maapohjan maksutta kosteikon tekemistä varten, varsinkin työtä tehdään yhdistyksen toimesta.